

STUDIEWIJZER

**Tweedegraads Lerarenopleidingen
AE - HAN**

Eenheid van leeruitkomsten

DE ONDERZOEKENDE LERAAR

2025-2026

DEELTIJD

Voorwoord

Voor je ligt de studiewijzer De Onderzoekende Leraar 2025-2026 voor de tweedegraads lerarenopleidingen van de Academie Educatie (TGLO-AE). Deze studiewijzer biedt onder andere inzicht in de werkzaamheden die je komend studiejaar gaat verrichten in het kader van het onderzoek, de organisatie van de begeleiding en de beoordelingscriteria. In het deeltijdprogramma wordt gewerkt met dezelfde beoordelingscriteria als in het voltijdprogramma, alleen de leerroute is verschillend.

Het onderzoek valt samen met de werkzaamheden die je verricht in de zelfstandige eindstage WPL3 of tijdens het uitvoeren van je werkzaamheden in een betaalde baan en zal daarom ook veelal plaatsvinden op de werkplek.

Informatie over het onderzoek, alsmede de laatste en meest recente versie van deze studiewijzer en beoordelingsformulieren staan op [HAN Insite](#) en de website van [bureau extern](#). Kijk daar regelmatig voor de meest actuele informatie. Studiematerialen zijn terug te vinden op Brightspace en zijn toegankelijk nadat je je via Osiris hebt ingeschreven voor de cursus 'De onderzoekende leraar'.¹

Alle begeleiders en beoordelaars van het onderzoeksverslag van de tweedegraads lerarenopleidingen en de opleidingsscholen wensen je veel succes!

Juni 2025, Esther Hanssen

Esther.Hanssen@han.nl

---

¹ Zie bijlage 1a voor de bijbehorende Osiriscode van deze cursus.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Opbouw module	4
1.2 Doelen De onderzoekende leraar	4
1.3 Beschrijving leeruitkomst	4
1.4 Vrijstelling	4
1.5 Erkenning eerder aangetoonde onderzoeksvaardigheden	5
2. Werkwijze	5
2.1 Werken met scenario's	5
2.2 Begeleiding	6
2.3 Beoordeling	6
2.4 Praktische informatie over inleveren	7
3. Onderwijsmateriaal	7
4. Tentaminering	7
Bijlage 1a. Beschrijving De Onderzoekende Leraar	8
Bijlage 1b. Samenvatting leerlijn onderzoekende leraar	10
Bijlage 2. Niveaubeschrijvingen leerlijn onderzoek	12
Bijlage 3. Overzicht onderzoekskringen deeltijd 2025-2026	13
Bijlage 4. Feedforwardinstrumenten (optioneel)	19
Bijlage 5. Format voorpagina verantwoordingsverslag en beroepsproduct(en)	23
Bijlage 6. Procedures inleveren en beoordelen	24
Bijlage 7. Omschrijving vereist taalniveau	28
Bijlage 8. Beoordelingsformulieren E1 en E2	30

1. Inleiding

1.1 Opbouw module

Als onderdeel van de module 'De startbekwame leraar' voer je binnen cursus 2 'De onderzoekende leraar' een praktijkonderzoek in de school uit (zie tabel 1).

Tabel 1. Opbouw van de module 'De startbekwame leraar'

De startbekwame leraar					
		Naam cursus	Studiepunten	Aantal (deel)tentamens	Namen deeltentamens
Overzicht van cursussen waaruit de module is opgebouwd	1	Integraal handelen in de beroepspraktijk niveau 3 beroepsbekwaam	15	3	Praktijkbeoordeling 'integraal handelen in de beroepspraktijk' (wpl3) Integrale eindtoets 'dossier de startbekwame leraar' Landelijke Kennistoets (LKT)
	2	De onderzoekende leraar	15	1	Dossier beroepsproduct(en): 'de onderzoekende leraar'

1.2 Doelen De onderzoekende leraar

Het uitvoeren van een praktijkonderzoek in de school is gericht op de volgende drie doelen:

1. Het versterken van de onderzoekende houding, het vergroten van onderzoeksvaardigheden en het vergroten van de kennis over onderzoek om op basis van vakliteratuur en data uit de praktijk vragen te kunnen stellen en beantwoorden over de eigen lespraktijk.
2. Het vergroten van de kennis over een pedagogisch, didactisch of vakdidactisch onderwerp dat relevant is voor de eigen professionele ontwikkeling tot startbekwame leraar.
3. Het vergroten van het reflectievermogen op het eigen handelen als startbekwame leraar.

Definitie praktijkonderzoek

We hanteren de volgende definitie van praktijkonderzoek (van der Donk & van Lanen, 2016, p. 27):

"Praktijkonderzoek in de school is onderzoek dat wordt uitgevoerd door leraren en leraren in opleiding, waarbij op systematische wijze in interactie met de omgeving antwoorden verkregen worden op vragen die ontstaan in de eigen onderwijspraktijk en gericht zijn op verbetering van deze praktijk."

1.3 Beschrijving leeruitkomst

De beschrijving van de context en de leeruitkomst van deze cursus staat opgenomen in bijlage 1a. Deze leeruitkomst is vertaald naar de beoordelingscriteria van De onderzoekende leraar (zie bijlage 8).

1.4 Vrijstelling

Je komt in aanmerking voor een volledige vrijstelling voor de cursus 'De Onderzoekende Leraar' indien je voldoet aan de volgende drie criteria:

- De student heeft een praktijkonderzoek in de eindfase van een Nederlandse hbo- of wo-opleiding aantoonbaar succesvol afgerond;
- Het praktijkonderzoek is uitgevoerd in een onderwijsrelevante context;
- Het betreft een praktijkonderzoek uitgevoerd op een hbo-lerarenopleiding en het diploma is behaald in of na 2012 óf het praktijkonderzoek betreft een wo-lerarenopleiding.

De volledige uitleg van deze regeling en het aanvraagformulier voor een vrijstelling vind je [hier](#).

1.5 Erkenning eerder aangetoonde onderzoeksvaardigheden

Wanneer je in een eerder afgeronde hbo- of wo-opleiding reeds afstudeeronderzoek hebt uitgevoerd, dan kun je in aanmerking komen voor een 'Erkenning eerder aangetoonde onderzoeksvaardigheden'. Studenten met een 'Erkenning eerder aangetoonde onderzoeksvaardigheden' doorlopen een maatwerktraject ten aanzien van de uitvoering van het praktijkonderzoek. De student gaat met de onderzoeksbegeleider vanuit de opleiding in gesprek over het begeleidingstraject. Uitgangspunt is dat studenten met deze erkenning hun onderzoekend vermogen hebben aangetoond in een andere context, en dat het voor hen daarom mogelijk is om sneller het eindonderzoek te doorlopen dan studenten zonder deze erkenning. Het gaat om het aantonen van onderzoeksvaardigheden in de beroepspraktijk en in een onderwijscontext.

Zie voor meer informatie op HAN Insite (Jouw opleiding > Examencommissie > verzoeken niet via Osiris > Onderzoekende leraar; geen vrijstelling wel onderzoekservaring).

2. Werkwijze

2.1 Werken met scenario's

Binnen De onderzoekende leraar staat de keuzevrijheid van de student centraal. Dit betekent dat een student zelf kiest welke vorm van praktijkonderzoek en welk onderwerp het beste bij hem of haar past. Opleidingen en opleidingsscholen zijn er op gericht deze keuzevrijheid zoveel mogelijk te stimuleren en vervolgens te begeleiden. Het kan zijn dat een student kiest voor een onderzoeksthema en werkwijze binnen de eigen opleiding, of bij juist liever aansluit bij een meer generieke kring of een kring vanuit de opleidingsschool. In bijlage 3 worden de verschillende werkwijzen en scenario's toegelicht. We werken met vier verschillende scenario's die hieronder zijn toegelicht.

Praktijkonderzoek gericht op het beter leren begrijpen en/of verbeteren van de eigen lespraktijk	Een groot onderzoek	Maximaal 3 kleine onderzoeken
Student kiest een eigen thema en formuleert daarbinnen zijn eigen onderzoeksvraag	Scenario 1	Scenario 2
Opleiding, opleidingsschool of het Onderzoeksteam kwaliteiten van leraren biedt een thema aan en de student formuleert daarbinnen zijn eigen onderzoeksvraag	Scenario 3	Scenario 4

Toelichting scenario 1

Uitgangspunt van de werkwijze in dit scenario is dat een student zelf in overleg met belanghebbenden (werkplekbegeleider, sectie) een beredeneerde keuze maakt voor een onderzoeksthema. Dit thema komt voort uit de zelf ervaren onderwijspraktijk en is een leervraag die speelt in de eigen lessen en/of op teamniveau. Studenten worden begeleid door begeleiders vanuit AE en opleidingsscholen.

Toelichting scenario 2

Scenario twee heeft hetzelfde uitgangspunt als scenario 1. Binnen dit scenario werkt de student echter niet naar één eindproduct toe, maar voert hij/zij maximaal drie kleinere onderzoeken uit die met elkaar verbonden zijn. Begeleiders bieden hulp en ondersteuning bij het uitvoeren van de deelonderzoeken. Studenten worden begeleid door begeleiders vanuit AE en opleidingsscholen.

Toelichting scenario 3

Uitgangspunt van de werkwijze in scenario 3 is dat de student in de keuze van zijn/haar onderzoeksthema aansluit bij een thema dat al geformuleerd is door zijn/haar opleiding/opleidingsschool of het

Onderzoeksteam kwaliteiten van leraren. Binnen het gekozen thema, formuleert de student zijn/haar eigen onderzoeksvraag die aansluit bij een leervraag die speelt in de eigen lessen en/of op teamniveau. Studenten worden begeleid door begeleiders vanuit AE of het Onderzoeksteam kwaliteiten van leraren en opleidingsscholen.

Toelichting scenario 4

Scenario vier heeft hetzelfde uitgangspunt als scenario 3. Binnen dit scenario werkt de student echter niet naar één eindproduct toe, maar voert hij/zij maximaal drie kleinere onderzoeken uit die met elkaar verbonden zijn. Begeleiders, vanuit AE/Onderzoeksteam kwaliteiten van leraren en Opleidingsscholen, bieden hulp en ondersteuning bij het formuleren van de deelonderzoeken.

2.2 Begeleiding

Binnen de Academie Educatie leiden we studenten op tot leraren die bevoegd zijn om les te geven in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en/of het mbo. Dat doen we zoveel mogelijk samen met de scholen, in partnerschappen. Samen met deze opleidingsscholen geven we vorm aan Samen Opleiden. Op de opleidingsscholen vindt de begeleiding en beoordeling van De onderzoekende leraar in gezamenlijkheid plaats. Op de website [Samen opleiden \(han.nl\)](http://samenopleiden.han.nl) vind je de verschillende partnerschappen en partnerscholen en een link naar hun websites.

De student krijgt altijd een onderzoeksbegeleider toegewezen vanuit de opleiding. Indien je stage loopt of werkt op een opleidingsschool, dan krijg je ook een onderzoeksbegeleider op de opleidingschool toegewezen. Bovendien volg je dan de workshops onderzoek die daar worden georganiseerd.

Onderzoekskringen

Er worden binnen de tweedegraads lerarenopleidingen en de opleidingsscholen diverse onderzoekskringen aangeboden waarbinnen je je praktijkonderzoek kunt uitvoeren. In bijlage 3 vind je het volledige overzicht.

Wanneer je je onderzoek uitvoert binnen een onderzoekskring, dan gaan we uit van een actieve beroepshouding. Dit betekent dat je geacht wordt actief te participeren in de bijeenkomsten. Dit betekent dat je:

- Aanwezig bent bij de bijeenkomsten en indien van toepassing de workshops op de opleidingsschool, en je bij gegronde redenen persoonlijk afmeldt bij de betreffende begeleider;
- De eventuele voorbereidingsopdrachten naar behoren uitvoert;
- Tijdens de bijeenkomsten een coöperatieve werkwijze hanteert waarbij je je houdt aan de gestelde deadlines.

2.3 Beoordeling

Binnen alle scenario's en op alle scholen werken we met hetzelfde beoordelingsformulier. Studenten op opleidingsscholen worden beoordeeld door een beoordelaar uit de opleidingsschool en een beoordelaar vanuit het instituut. Alle onderzoeken worden beoordeeld aan de hand van één gezamenlijk beoordelingsmodel. Elk onderzoek heeft twee beoordelaars die beiden een eigen beoordeling uitvoeren en vervolgens met elkaar in overleg gaan. Het beoordelingsformulier wordt jaarlijks vastgesteld en is opgenomen in bijlage 8.

Voor de procedures rondom het inleveren en beoordelen is een aparte bijlage opgenomen (zie bijlage 7). De beoordelingsformulieren zijn digitaal te vinden op [HAN Insite](#) en voor collega's/beoordelaars uit het werkveld op de [website van Bureau extern](#).

Er zijn per studiejaar twee kansen om je onderzoek te laten beoordelen. Deadlines en afspraken over inleveren worden aan het begin van het studiejaar met je begeleiders gemaakt. De nakijktermijn bedraagt 15 werkdagen vanaf de inleverdeadline.

2.4 Praktische informatie over inleveren

De inlevermomenten voor het dossier de onderzoekende leraar zijn flexibel en per opleiding verschillend. Informeer bij je opleiding wanneer je je dossier kunt inleveren ter beoordeling.

De manier waarop je eventuele tussenproducten inlevert (zoals een onderzoeksvoorstel en -plan) spreekt je docent met je af. Het eindproduct (verantwoordingsverslag met beroepsproduct(en)) wordt door jou ingeleverd via Handin bij je begeleider/beoordelaar van de HAN.

3. Onderwijsmateriaal

In het handboek *Praktijkonderzoek in de school* (van der Donk & van Lanen, 2020) staat alle informatie over het voorbereiden, uitvoeren en evalueren van een praktijkonderzoek en de rapportage daarvan. Daarnaast zijn er op Brightspace diverse onderwijsmaterialen te vinden, zoals digitale inspiratiecolleges over onderzoeksmethoden en instrumenten, collegematerialen van de verschillende opleidingen en goede voorbeelden van onderzoeksverslagen en beroepsproducten.

4. Tentaminering

Hieronder staat de verkorte beschrijving weergegeven van de tentaminering.

TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Onderzoeksverslag
Naam (deel)tentamen EN	Research report
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Tentamenmoment	Flexibel, op aanvraag
Weging	100%
Omvat de leeruitkomst(en)	Onderzoekende leraar
Tentamenvorm/vormen	Beroepsproduct(en) en schriftelijk verantwoordingsverslag
Tentamentype	
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

Bijlage 1a. Beschrijving De Onderzoekende Leraar

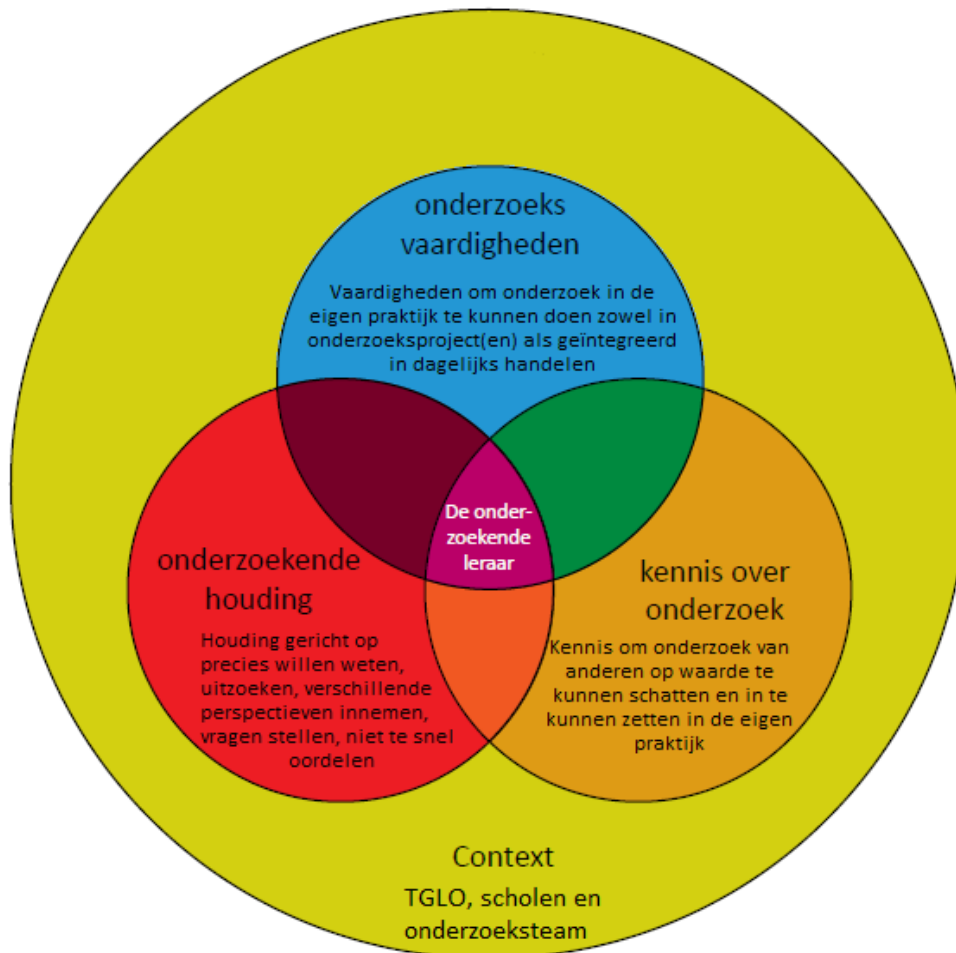
CURSUS 2 – De onderzoekende leraar	
Naam CURSUS lang EN	The reflective teacher
Naam CURSUS kort NL	De onderzoekende leraar
Naam CURSUS kort EN	The reflective teacher
Code CURSUS OSIRIS	ONDLER01
Eindkwalificaties	In deze CURSUS wordt er gewerkt aan de volgende eindkwalificaties: 1. Brede professionele basis 2. Vakinhoudelijk bekwaam 3. Vakdidactisch bekwaam 4. Pedagogisch bekwaam
Aantal studiepunten	15
Ingangseisen CURSUS	Er moet groen licht vanuit de opleiding zijn gegeven voor deelname.
Activiteiten en/of werkvormen	
Intekenen onderwijsarsenaal	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Beschrijving van de context van deze CURSUS-module	
De student voert een praktijkonderzoek uit in de school, waarbij op een systematische wijze en in dialoog met belanghebbenden antwoorden verkregen worden op vragen die ontstaan in de eigen onderwijspraktijk en gericht zijn op verbetering van deze praktijk.	
Beschrijving van de leeruitkomst(en) waaruit deze CURSUS is opgebouwd	
Onderzoekende leraar	De student is in staat om op systematische, transparante en navolgbare wijze en in continue dialoog met belanghebbenden een praktijkonderzoek uit te voeren waarbij antwoorden verkregen worden op vragen die ontstaan in de onderwijspraktijk en gericht zijn op verbetering van deze praktijk. De student toont met het praktijkonderzoek aan dat hij theorie en praktijk met elkaar kan verbinden, gemotiveerd keuzes kan maken voor methoden en technieken en systematisch praktijkdata kan verzamelen en analyseren. De student is in staat om een of meerdere beroepsproducten (te denken valt aan een analyse, ontwerp, advies, docentenhandleiding, etc.) te ontwikkelen op basis van deze verkenning in theorie en praktijk. De student onderbouwt zijn beroepsproduct(en) en de totstandkoming ervan en deelt deze op passende wijze met een publiek van beroepsprofessionals op NLQF6-niveau, waarin ook de ontwikkeling van zijn onderzoekend vermogen en de waarde van de beroepsproducten in het licht van zijn eigen professionele en persoonlijke ontwikkeling zichtbaar wordt.
TENTAMINERING	
Naam (deel)tentamen NL	Onderzoeksverslag
Naam (deel)tentamen EN	Research report
Code (deel)tentamen OSIRIS	TOETS-01
Tentamenmoment	Flexibel, op aanvraag
Weging	100%
Omvat de leeruitkomst(en)	Onderzoekende leraar
Tentamenvorm/vormen	Beroepsproduct(en) en schriftelijk verantwoordingsverslag

Tentamentype	
Beoordelingscriteria	Zie beoordelingsformulier 'De onderzoekende leraar'
Minimaal oordeel deeltentamen	5,5
Minimaal oordeel CURSUS	6

ONDERWIJSARSENAAL BEHOREND BIJ CURSUS 2 – De onderzoekende leraar		
Onderwijsperiode	Flexibel	
Maximum aantal deelnemers	n.v.t.	
Taal indien anders dan Nederlands	Het onderwijsarsenaal bij deze CURSUS wordt in het Nederlands aangeboden.	
ONDLEN22	CURSUS 2 – De onderzoekende leraar	
Onderwijsaanbod	Bij deze CURSUS biedt de opleiding het volgende onderwijs aan:	
	Contactonderwijs	Contactonderwijs varieert zo mogelijk al naar gelang de beginsituatie van de student. In de studiewijzer en op OnderwijsOnline vind je meer informatie over de precieze invulling van het contactonderwijs. Die bestaat bijvoorbeeld uit inspiratie- en instructiecolleges onderzoek en eventueel wordt participatie in onderzoekskringen aangeboden. In overleg met een begeleider vanuit de opleiding kom je tot een passende aanpak.
	Online leren	De digitale leeromgeving Brightspace ondersteunt het leren.
	Werkplekleren	Onderzoeksbijeenkomsten op opleidingsscholen. Participatie in leergemeenschappen op opleidingsscholen. De werkplek vormt de context voor de onderzoeksactiviteiten.
	Individuele begeleiding	Individuele onderzoeksbegeleiding en/of groepsbegeleiding.
	Voertaal	Nederlands

Bijlage 1b. Samenvatting leerlijn onderzoekende leraar²

Elementen van de leerlijn onderzoekende leraar TGLO

Figuur 1. De elementen van de leerlijn onderzoekende leraar.

Specificering onderdelen figuur 1

Leerlijn onderzoekende leraar

Elke TGLO-opleiding geeft samen met andere opleidingen en met de scholen invulling aan de onderzoeksleerlijn en zorgt er daarbij voor dat in het curriculum voldoende ruimte is voor de ontwikkeling van een onderzoekende houding, van vaardigheden die specifiek voor onderzoek zijn en het ontwikkelen van kennis over onderzoek.

Alle activiteiten die horen bij de leerlijn bevinden zich expliciet op het snijvlak 'onderzoekende leraar'.

² Opgesteld door Janneke van der Steen en Marloes Hülsken (commissie onderzoek HAN, AE januari 2017) gebaseerd op de figuur ontworpen door Marieke Peeters en Gerard Boersma om de leerlijn onderzoekende leraar van de HAN Pabo te visualiseren. De omschrijving van onderzoekende houding in figuur 1 komt van Earl en Katz, 2006.

Tabel 1. Specificering onderzoekende houding, onderzoeksvaardigheden en kennis over onderzoek

Onderzoekende houding³	• Nieuwsgierig zijn • Open houding • Kritisch zijn • Willen begrijpen • Bereid zijn tot perspectiefwisseling • Distantie nemen tot routines • Gerichtheid op bronnen • Gerichtheid op zeker weten • Willen delen met anderen
Onderzoeksvaardigheden	• Onderzoekbare vragen kunnen formuleren • Bronnen en literatuur kunnen zoeken en verzamelen • Problemen kunnen verkennen met behulp van bronnen (literatuur en praktijk). • Systematisch gegevens kunnen verzamelen in de praktijk (over leerlingen, klassen, collega's, lessen etc.) m.b.v. verschillende instrumenten (observaties, interviews, toetsen, sociogrammen etc.). • Gegevens kunnen analyseren (kwalitatief en kwantitatief (beschrijvend)). • Verwijzend kunnen schrijven. • Conclusies kunnen trekken en onderbouwen op basis van eigen en/of andermans onderzoek. • Onderzoeksresultaten (eigen of van anderen) kunnen vertalen naar toepassingen in de praktijk. • Transparant, systematisch en beredeneerd kunnen rapporteren over onderzoek.
Kennis over onderzoek	• Kennis over wat de kwaliteit van onderzoek bepaalt (validiteit, betrouwbaarheid etc.). • Kennis over wat de bruikbaarheid van onderzoek bepaalt (navolgbaarheid, transfer andere contexten, goede contextbeschrijving etc.). • Kennis over wat de waarde van onderzoek kan zijn • Kennis over wat de valkuilen van het gebruik van onderzoek kunnen zijn.

³ De kenmerken van een onderzoekende houding zijn afkomstig van Bruggink en Harinck (2012). De onderzoekende houding van leraren: wat wordt daaronder verstaan? *Tijdschrift voor lerarenopleiders* (VELON/VELOV), 33(3), 46-53.

Bijlage 2. Niveaubeschrijvingen leerlijn onderzoek

Niveau / fase	Beoogde leerresultaten op het gebied van onderzoek (uit de niveaubeschrijving AE)
Niveau 1 (pro-pedeuse)	• toont interesse in actuele ontwikkelingen in het voortgezet en middelbaar beroeps-onderwijs. • heeft kennis van wat praktijkonderzoek is en hoe het uitgevoerd kan worden. • kan zoeken naar bronnen en deze beoordelen op bruikbaarheid. • heeft kennis van enkele onderzoeksmethoden en kan hiermee experimenteren in de praktijk. • kan systematisch terugblikken op zijn eigen handelen en hier conclusies uit trek-ken.
Niveau 2 (hoofd-fase)	• heeft aantoonbare kennis over de laatste ontwikkelingen in het voortgezet en mid-delbaar beroepsonderwijs. • kan onder begeleiding een praktijkvraagstuk onderzoeken en resultaten gebruiken in zijn praktijk. • kan op effectieve wijze zoeken naar bronnen, deze beoordelen op bruikbaarheid en de verkregen bronnen onderling vergelijken en gebruiken. • kan op basis van opgedane inzichten of onderzoeksresultaten zijn eigen handelen in de praktijk verbeteren.
Niveau 3 (eind-fase)	• heeft aantoonbare kennis over en inzicht in de laatste ontwikkelingen in het voort-gezet en middelbaar beroepsonderwijs. • kan op een systematische wijze en in dialoog met belanghebbenden een praktijk-onderzoek⁴ uitvoeren waarbij antwoorden verkregen worden op vragen die ont-staan in de eigen onderwijspraktijk en gericht zijn op verbetering van deze praktijk. • kan theorie en praktijk met elkaar verbinden met behulp van vakliteratuur. • kan bewust verschillende perspectieven innemen en hierbij belanghebbenden be-trekken. • kan een systematische werkwijze hanteren waarbij hij/zij uitgaat van een analyse van het vraagstuk, gemotiveerde keuzes voor methoden en technieken maakt bij het verzamelen en analyseren van data en laat zien hoe hij/zij tot analyseresulta-ten en conclusies komt. • kan met het onderzoek praktijknabije kennis opleveren voor zowel hem- of haar-zelf als de opleidingsschool in de vorm van beroepsproducten en zorgdragen voor passende kennisdeling. • beschikt over informatievaardigheden; hij is in staat effectief informatie te zoeken en te vinden, de betrouwbaarheid van deze informatie te beoordelen, diverse infor-matiebronnen te benutten, informatie van diverse bronnen met elkaar te vergelijken en de gevonden informatie te synthetiseren.

⁴ In afwijking op de bekwaamheidseisen hanteren we binnen HAN-AE de definitie 'praktijkonderzoek' i.p.v. praktijkgericht onder-zoek. De definitie is uitgewerkt in van der Donk en van Lanen (2016, p. 27).

Bijlage 3. Overzicht onderzoekskringen deeltijd 2025-2026

Hieronder volgt het aanbod van onderzoekskringen waaraan deeltijdstudenten kunnen deelnemen.

OPLEIDING: 2^e graads opleiding tot leraar economie DT

SCENARIO'S DIE WORDEN AANGEBODEN:

- A. Onderzoekskring DT met twee deelproducten: eigen invulling binnen het thema 'een didactische interventie die werkt'
- B. Onderzoekskring DT 'Grip op gedrag' (pedagogische kring)
- C. Voor studenten die vanuit de examencommissie toegang hebben gekregen tot 'Route B' (o.b.v. WO-getuigschrift of HBO-getuigschrift van na 2012) bestaat de mogelijkheid tot het combineren van de leertaak PT2 met een onderzoeksmatige plustaak. Overleg over de begeleiding en beoordeling met je opleiding.
- D. Individueel traject met een eigen thema.

KORTE INHOUDELIJKE OMSCHRIJVING:

- A. Onderzoek start bij ons als een doe-activiteit. Door te werken met twee kleinere deelonderzoeken leer je hoe je systematisch verbeteringen kunt aanbrengen in jouw eigen onderwijs. Bij het thema "klassengedrag" leg je in het eerste deelonderzoek de focus op observeren van klassen waarmee je gedragingen van leerlingen/studenten in kaart te brengt. Deze kwantitatieve data leiden tot een vervolgvraag waarmee je leerlingen gaat interviewen met als doel de eerdere bevindingen te verdiepen en vooruit te blikken naar een verbeteractie in/buiten je economielessen. In deelonderzoek-2 ontwerp je een 'beroepsproduct' dat de vorm heeft van een didactische verbeteractie (een les of activiteit) op basis van de input uit je eerdere onderzoeken én nieuw gezochte en geanalyseerde (vak)didactische literatuur. Je evalueert je beroepsproduct met belanghebbenden in de schoolcontext en je rapporteert daarover en komt tot aanbevelingen. Ook reflecteer je op de ontwikkeling van je onderzoekend vermogen. In de kring is plaats voor maximaal 15 studenten.
- B. Onderzoek start bij ons als een doe-activiteit. Door te werken met drie kleinere deelonderzoeken leer je hoe je systematisch verbeteringen kunt aanbrengen in jouw eigen onderwijs. De deelonderzoeken zijn gericht op thema's passend bij de verdieping van de pedagogische bekwaamheid van de docent.
- C. Je werkt individueel aan de leertaak bij PT2 en je plustaak. Vanuit OWK is een begeleider op de inhoudelijke leertaak van PT2 beschikbaar, wat betreft de onderzoeksmatige kant wend je je tot een begeleider vanuit de opleiding.
- D. Je werkt individueel, met ondersteuning door een begeleider en mogelijk ondersteund door voorzieningen op een opleidingsschool, in je eigen tempo, aan je eigen onderzoek. Mogelijk worden plenaire startsessies en/of begeleidingssessies ingepland en kennisclips beschikbaar gesteld voor specifieke stappen in het proces.

DAG & TIJDSTIP:

- A. 1x per twee weken op donderdagmiddag van 16.15-18.30 uur.
- B. Op afspraak.

INSCHRIJVEN:

Via Osiris

CONTACTPERSOON:

- A. Rianne Hogedoorn (rianne.hogedoorn@han.nl) Rick van den Berg (rick.vandenberg@han.nl)
- B. Rianne Hogedoorn (rianne.hogedoorn@han.nl)
- C. Rianne Hogedoorn (rianne.hogedoorn@han.nl)

D. Rianne Hogedoorn (rianne.hogedoorn@han.nl)

TOEGANKELIJK VOOR:

A, B en D: Alle studenten van de 2^e graads lerarenopleiding economie DT, na groen licht vanuit de opleiding.

C: Uitsluitend voor studenten van de 2^e graads lerarenopleiding economie DT die vanuit de examencommissie toegang hebben gekregen tot 'Route B' (o.b.v. WO-getuigschrift of HBO-getuigschrift van na 2012).

OPLEIDING: 2^e graads opleiding tot leraar Engels/Frans/Duits DT

SCENARIO'S DIE WORDEN AANGEBODEN:

- A. Onderzoekskring DT met drie deelproducten: eigen invulling binnen het thema "Vakbeleving bij Engels, Frans of Duits".
- B. Onderzoekskring verkort, voor studenten die vanuit de examencommissie toegang hebben gekregen tot 'Route B' (o.b.v. WO-getuigschrift of HBO-getuigschrift van na 2012).
- C. Individueel traject met een eigen thema.

KORTE INHOUDELIJKE OMSCHRIJVING:

- A. Onderzoek start bij ons als een doe-activiteit en leidt tot een ontwerponderzoek. Door te werken met drie kleinere deelonderzoeken leer je hoe je systematisch verbeteringen kunt aanbrengen in jouw eigen onderwijs. In het deelonderzoek 1 oriënteer je je op communicatief taalonderwijs door het schrijven van je eigen onderwijsvisie en het afnemen van een vragenlijst om de vakbeleving van leerlingen uit je onderzoeksklas in kaart te brengen. Je bepaalt waar kansen liggen om je lespraktijk te verbeteren. In deelonderzoek 2, verkent je je praktijkprobleem verder en kom je tot ontwerpeisen door informatie te verzamelen vanuit de literatuur, praktijk en onder leerlingen. Je verantwoordt en ontwerpt een beroepsproduct dat de vorm heeft van een (vak)didactische verbeteractie. In deelonderzoek 3 evalueer je je beroepsproduct met belanghebbenden in de schoolcontext. Je komt tot aanbevelingen over het onderzoek en beroepsproduct. Ook reflecteer je op de ontwikkeling van je onderzoekend vermogen. Je sluit het onderzoek af met een eindpresentatie.
- B. Optie 1: Je werkt individueel aan de leertaak bij Pedagogisch Tact 2 en je plustaak. Vanuit OWK is een begeleider op de inhoudelijke leertaak van PT2 beschikbaar, wat betreft de onderzoeksmatige kant wend je je tot een begeleider vanuit de opleiding.
Optie 2: Je werkt de leertaak Leerganganalyse individueel verder uit. Vanuit vakdidactiek is een begeleider op de inhoudelijk leertaak Leerganganalyse beschikbaar, wat betreft de onderzoeksmatige kant wend je je tot een begeleider vanuit de opleiding.
- C. Je werkt individueel, met ondersteuning door een begeleider en mogelijk ondersteund door voorzieningen op een opleidingsschool, in je eigen tempo, aan je eigen onderzoek. Mogelijk worden plenaire startsessies en/of begeleidingssessies ingepland en kennisclips beschikbaar gesteld voor specifieke stappen in het proces.

DAG & TIJDSTIP:

- A. Wekelijks op donderdagochtend van 09:00-10:30 uur.
- B. In semester 1 of semester 2 tweewekelijks op donderdagochtend van 09:00-10:30 uur.
- C. Op afspraak.

INSCHRIJVEN:

via OSIRIS

CONTACTPERSOON:

- A. Twan.Geerts@han.nl

- B. Fedde.Lok@han.nl, Veerle.Loonstra@han.nl
- C. Twan.Geerts@han.nl

TOEGANKELIJK VOOR:

- A. Alle studenten van de 2^e graads lerarenopleiding MVT, na groen licht vanuit de opleiding.
  - B. Uitsluitend voor studenten van de 2^e graads lerarenopleiding MVT en Nederlands DT die vanuit de examencommissie toegang hebben gekregen tot 'Route B' (o.b.v. WO-getuigschrift of HBO-getuigschrift van na 2012).
  - C. Alle studenten van de 2^e graads lerarenopleiding MVT DT, na groen licht vanuit de opleiding.
-

OPLEIDING: 2^e graads opleiding tot leraar natuur- en scheikunde DT

SCENARIO'S DIE WORDEN AANGEBODEN:

Route A: verkenning, verdieping, verbeteractie. Het resultaat is een artikel.

Route B: de student maakt samen met de begeleider een keuze voor 2 van de 3 onderdelen van route A. De afsluiting kan een artikel of een verslag zijn.

KORTE INHOUDELIJKE OMSCHRIJVING:

Keuze van het onderwerp is aan de student (dat kan evt. een onderwerp op metaniveau zijn afhankelijk van de ervaring van de student in het onderwijs). Er wordt een literatuurstudie gedaan.

DAG & TIJDSTIP

Vrijdag 1x per 14 dagen of op afspraak

INSCHRIJVEN:

Bij de start van WPL3 contact opnemen met de begeleider

CONTACTPERSOON:

Paul.Doorschot@han.nl

TOEGANKELIJK VOOR:

Deeltijdstudenten nask.

OPLEIDING: 2^e graads opleiding tot leraar Nederlands, deeltijd

SCENARIO'S DIE WORDEN AANGEBODEN:

- 1. Onderzoekskring DT: (vakdidactisch) onderzoek in vier fasen
- 2. Onderzoekskring Route B Nederlands + MVT (Dui/Fr/Eng), voor studenten die vanuit de examencommissie een 'Erkenning eerder aangetoonde onderzoeksvaardigheden' hebben ontvangen

KORTE INHOUDELIJKE OMSCHRIJVING:

- A. Een student werkt in vier fasen aan een beroepsproduct rondom een eigen onderzoeksthema gekoppeld aan het schoolvak Nederlands. Door te werken in 4 fasen, leer je hoe je systematisch verbeteringen kunt aanbrengen in jouw eigen onderwijs. Bij je gekozen thema verken je in *fase 1 de praktijkverkenning* je praktijkprobleem: welke processen, ontwikkelingen, problemen en belanghebbenden spelen een rol bij een praktijkprobleem waar je iets mee zou willen? Met interviews, enquêtes, gesprekken en op andere manieren vergaar je informatie. In *fase 2* doe je een *theoretische verkenning*. Je praktijkprobleem staat nu duidelijker op de kaart. Welke bronnen ga je bestuderen om jouw praktijkprobleem verder te duiden en welke oplossingen biedt de literatuur?

In *fase 3 ontwerpen* formuleer je op basis van fasen 1 en 2 je ontwerpeisen: aan welke eisen moet jouw interventie of beroepsproduct voldoen, om het praktijkprobleem op te lossen? Wat ga je ontwikkelen en waarom?

In *fase 4 evalueren* evalueer je je interventie of beroepsproduct. In welke mate was het effectief? Hoe evalueren belanghebbenden het? Welke aanbevelingen kun je doen gezien de schoolcontext? Doorlopend de 4 fasen schrijf je je onderzoeksverslag.

- B. Zie beschrijving onderzoekskring route B op p.14.

DAG & TIJDSTIP

- A. 1x per twee weken op donderdag, periode 1 t/m 3.
B. Zie beschrijving onderzoekskring route B op p.14.

INSCHRIJVEN:

Via Osiris.

CONTACTPERSOON:

- A. Marieke Smit (M.Smit@han.nl)
B. Fedde Lok (Fedde.Lok@han.nl)

TOEGANKELIJK VOOR:

- A. Alle studenten van de 2^e graads lerarenopleiding Nederlands DT, na groen licht vanuit de opleiding.
B. Zie beschrijving onderzoekskring route B op p.14.

OPLEIDING: Tweedegraads lerarenopleiding wiskunde DT

SCENARIO'S DIE WORDEN AANGEBODEN:

1. Onderzoekskring waarin je werkt aan een groot onderzoek (scenario 1 of 3).
2. Onderzoekskring met drie deelproducten (scenario 4)

KORTE INHOUDELIJKE OMSCHRIJVING:

Een onderzoekende wiskundeleraar heeft een onderzoekende houding en beschikt over onderzoeksvaardigheden, die hem of haar in staat stellen om goed wiskundeonderwijs te ontwerpen en te organiseren voor alle leerlingen. Daarnaast wordt van een wiskundeleraar verwacht dat hij zich verdiept in nieuwe ontwikkelingen en het toepassen ervan. Het onderwerp van onderzoek is bij voorkeur vakdidactisch maar hoeft dat niet per se te zijn.

Voorbeelden van onderwerpen:

- 6E-model: dit is het instructiemodel van Windels voor zelfontdekkend wiskundeonderwijs met sterke docentsturing;
- Wiskundige denkactiviteiten
- Probleemoplossen binnen de leerlijn algebra in klas 1
- Bevorderen van wiskundig begrip en inzicht
- Formatief toetsen in de wiskundeles
- Wiskundige attitude bevorderen
- Taalzwakke leerlingen in de wiskundeles

DAG & TIJDSTIP

Vier keer per periode op maandag.

INSCHRIJVEN:

Ruim voor de start van de kring krijgen studenten een mail. Daarna kunnen zij zich inschrijven bij de contactpersoon

CONTACTPERSOON: (naam + e-mailadres)

Jos Slapak (Jos.Slapak@han.nl)

TOEGANKELIJK VOOR:

Deeltijdstudenten wiskunde

GENERIEKE ONDERZOEKSKRINGEN & ONDERZOEKSKRINGEN OPLEIDINGSSCHOLEN

Hieronder volgt het overzicht van generieke onderzoekskringen en onderzoekskringen van opleidings-scholen die toegankelijk zijn voor alle studenten (voltijd en deeltijd) van de tweedegraads lerarenopleiding. Alle kringen vinden op vrijdagochtend plaats, behalve de kring van AOS-ON (op maandag op de desbetreffende scholen).

1. ONDERZOEKSKRING MENS EN MAATSCHAPPIJ

SCENARIO'S DIE WORDEN AANGEBODEN:

3 en 4

KORTE INHOUDELIJKE OMSCHRIJVING:

Vanuit het lectoraat vakdidactische samenwerking binnen de gamma-vakken is er een werkgroep die een model ontwikkelt over de vakdidactiek van het leergebied Mens en Maatschappij. Binnen de onderzoekskring kun je kwalitatief of kwantitatief doorgaan met dit model. Kwalitatief: onderzoek doen naar communicatie, toetsing of de randvoorwaarden van vakoverstijgende didactiek (bijvoorbeeld: welke doelen kun je bereiken?) Kwantitatief kun je onderzoek doen naar het aantal scholen dat het leergebied op het rooster heeft staan. Welk type scholen zijn dit? Staan ze vooral in krimpregio's? Hebben deze scholen andere visies?

We bouwen voort op het werk van de eerste groep, met veel ruimte om je eigen praktijk te onderzoeken. Ervaring als docent blijkt een grote rol te spelen in de wens om vakoverstijgend te werken en de doelgroep van docenten ook. Daar kunnen we mooi mee voort en Hanneke Tuithof, lector van de gammadidactiek heeft aangegeven onze onderzoeksgroep wederom te willen ondersteunen met praktijkbezoeken en vragenuurtjes.

CONTACTPERSONEN:

Roeland van Westerop (roeland.vanwesterop@han.nl)

DAG & TIJDSTIP: tweewekelijks op vrijdagochtend

TOEGANKELIJK VOOR:

Studenten aardrijkskunde, geschiedenis en economie en andere opleidingen.

Aanmelden bij Roeland van Westerop. Mail een korte motivatie als je mee wilt doen aan deze onderzoekskring. Het is een TGLO-brede onderzoekskring. Aanmelden zo snel mogelijk maar uiterlijk 1 september 2025. Er zijn een beperkt aantal plaatsen beschikbaar.

---

2. ONDERZOEKSKRING AOS-ON: DUURZAAM ONTWERPONDERWIJS IN CO-CREATIE

OPLEIDING/OPLEIDINGSSCHOOL:

AOS-ON (academische opleidingsschool Oost Nederland)

SCENARIO'S DIE WORDEN AANGEBODEN:

Scenario 1/3

KORTE INHOUDELIJKE OMSCHRIJVING:

De studenten voeren een (vakdidactisch) ontwerp onderzoek uit. Het onderzoekstraject bestaat uit drie deelonderzoeken, die in de onderzoeksbijeenkomsten worden begeleid en waaraan deadlines verbonden zijn. In deelonderzoek 1 voeren de studenten een contextanalyse uit en bepalen ze hun praktijkprobleem en onderzoeksdoel. Op basis van de gevonden praktijkproblemen worden mogelijk overlappende of aanvullende onderzoeksvragen gevormd waardoor er een basis is voor co-creatie. In deelonderzoek 2 onderzoeken de studenten aan welke ontwerpeisen het ontwerp moet voldoen en maken ze hun ontwerp zoveel mogelijk in samenwerking. In het laatste deelonderzoek testen de studenten hun ontwerp in de praktijk.

CONTACTPERSONEN:

Hans Vester en Lianne Klein Gunnewiek (h.vester@bc-enschede.nl, Lianne.KleinGunnewiek@han.nl)

DAG & TIJDSTIP: maandagmiddag

TOEGANKELIJK VOOR: alle studenten die werkplekleren op één van de scholen van AOS-ON doen: Bonhoeffer College (Enschede), Het Assink Lyceum (Haaksbergen), Het Erasmus (Almelo), Carmel College Salland (Raalte), Twents Carmel College (Oldenzaal), Staring College (Lochem).

---

3. ONDERZOEKSKRING BEROEPSPRODUCTEN VOOR HET MBO

OPLEIDING/OPLEIDINGSSCHOOL:

Opleidingsoverstijgend voor studenten die stage lopen op een mbo.

SCENARIO'S DIE WORDEN AANGEBODEN:**KORTE INHOUDELIJKE OMSCHRIJVING:**

In onze onderzoekskring willen we de context van het mbo vanaf het begin verbinden met het onderzoek. Door samen te komen met studenten die allemaal stage lopen in een mbo, kunnen we de specifieke context van het beroepsgerichte onderwijs betrekken bij de verschillende fasen van het onderzoek. Het doel is dat we onderzoeken welke beroepsproducten er nodig zijn en hoe we deze onderzoeksmatig kunnen ontwerpen/ maken.

We kijken naar ontwikkelingen in de stagecontext om te komen tot onderzoeksvragen die relevant zijn zowel voor de student als voor de school. We onderzoeken welke deelvragen nodig zijn, welke onderzoeksactiviteiten daarbij horen en hoe die het beste gepresenteerd kunnen worden. Begeleiders van de school en van de HAN houden vanaf het begin onderling contact om jullie als studenten goed te kunnen begeleiden.

De opbrengst *het beroepsproduct* staat centraal; de totstandkoming zal terug te vinden zijn in een verantwoordingsverslag. Kennisdeling van zowel deelproducten als van verschillende fasen kan ook mondeling gebeuren in pitches of presentaties.

CONTACTPERSONEN: Mireille.vanderElst@han.nl en onderzoekscoördinatoren van ROC Nijmegen, Rijn IJssel en Graafschap College.

DAG & TIJDSTIP: bijeenkomsten op vrijdagochtend waar instructie gegeven wordt over het doen van onderzoek en intervisie plaatsvindt om elkaar te ondersteunen in het proces.

TOEGANKELIJK VOOR: studenten van de TGLO die hun eindstage lopen in het mbo.

Bijlage 4. Feedforwardinstrumenten (optioneel)

FEEDFORWARDINSTRUMENT 1: VOORSTEL PRAKTIJKONDERZOEK

Dit feedforwardinstrument kan gebruikt worden als hulpmiddel om De onderzoekende leraar te begeleiden. In een beginfase van het onderzoeksproces kan het behulpzaam zijn om op onderstaande punten feedforward te geven aan de hand van een door een student ingeleverd of gepresenteerd product.

Richtlijn omvang voorstel: ongeveer 1000 woorden

Naam student:

Studierichting (vak + vt/dt):

Studentnummer:

Namen begeleiders:

Datum waarop het voorstel is ingeleverd/gepresenteerd:

criterium	Beschrijving	Feedforward
Algemene feedforward criteria		
Beroepsethische gedragscodes voor praktijkonderzoek	De student gaat zorgvuldig om met personen en persoonlijke gegevens.	
Taaleisen	HBO-eindniveau: de student toont aan dat hij/zij een heldere schrijfstijl, correcte spelling en zinsbouw kan hantelen. Zie voor de taaleisen bijlage 8 van de studiewijzer De onderzoekende leraar.	
Bronvermeldingen	De wijze waarop verwezen wordt naar bronnen (in tekst en literatuurlijst) is volgens APA.	
Betrokkenheid vanuit de praktijk	Belanghebbenden uit de praktijk zijn betrokken bij het praktijkonderzoek.	
Inhoudelijke criteria		
Onderzoekscontext, praktijkvraagstuk, voorlopig onderzoeksdoel en voorlopige onderzoeksvraag	De onderzoekscontext en het praktijkvraagstuk zijn navolgbaar beschreven/gepresenteerd. Het voorlopige onderzoeksdoel en de voorlopige onderzoeksvra(a)g(en) zijn navolgbaar, samenhangend en eenduidig verwoord.	

Verkenning type beroepsproduct(en)	Het wordt duidelijk welk type of welke typen beroepsproducten passen bij het praktijkvraagstuk	
Voorlopige beschrijving van te gebruiken bronnen uit praktijk en theorie	Centrale begrippen worden waar al mogelijk gedefinieerd met behulp van theorie. Er is een voorlopige bronnenlijst.	
Ruimte voor overige feedforward/opmerkingen:		

FEEDFORWARDINSTRUMENT: 2 PLAN PRAKTIJKONDERZOEK

Dit feedforwardinstrument kan gebruikt worden als hulpmiddel om De onderzoekende leraar te begeleiden. Tijdens het onderzoeksproces kan het behulpzaam zijn om op onderstaande punten feedforward te geven aan de hand van een door een student ingeleverd of gepresenteerd tussen product/plan.

Richtlijn omvang plan: ongeveer 2000 woorden

Naam student:

Studierichting (vak + vt/dt):

Studentnummer:

Namen begeleiders:

Datum waarop het plan is ingeleverd/gepresenteerd:

criterium	Beschrijving	Feedforward
Algemene feedforward criteria		
Beroepsethische gedragscodes voor praktijkonderzoek	De student gaat zorgvuldig om met personen en persoonlijke gegevens.	
Taaleisen	HBO-eindniveau: de student toont aan dat hij/zij een heldere schrijfstijl, correcte spelling en zinsbouw kan hanteren. Zie voor de taaleisen bijlage 8 van de studiewijzer De onderzoekende leraar.	
Bronvermeldingen	De wijze waarop verwezen wordt naar bronnen (in tekst en literatuurlijst) is volgens APA-.	
Betrokkenheid vanuit de praktijk	Belanghebbenden uit de praktijk zijn betrokken bij het praktijkonderzoek.	
Inhoudelijke criteria		
Beschrijving onderzoekscontext, praktijkvraagstuk, onderzoeksdoel en onderzoeksvraag	- De onderzoekscontext en het praktijkvraagstuk zijn navolgbaar beschreven. - Het onderzoeksdoel en de voorlopige onderzoeksvra(a)g(en) zijn navolgbaar, samenhangend en eenduidig beschreven en beargumenteerd.	
Verantwoording type beroepsproduct(en)	- In dit plan wordt beschreven welk type of welke typen beroepsproducten gebruikt worden/ontworpen worden om een antwoord te geven op het praktijkvraagstuk - Voorgestelde vorm, inhoud en functionaliteit van het beroepsproduct zijn passend bij het praktijkvraagstuk	

Beschrijving en onderbouwing praktijkvraagstuk vanuit theorie en praktijk	- Het praktijkvraagstuk is vanuit verschillende perspectieven vanuit de theorie en de lespraktijk beschreven en verhelderd. - Centrale begrippen zijn gedefinieerd met behulp van theorie. <i>Extra:</i> - Verschillende definities en perspectieven worden tegen elkaar afgewogen.	
Beschrijving en onderbouwing gekozen onderzoeks-methoden en instrumenten	- De voorgestelde gebruikte methoden en instrumenten en wijze van dataverzameling zijn adequaat beschreven, verantwoord en passend om het praktijkvraagstuk te kunnen beantwoorden. - De voorgestelde onderzoeksgroep(en) is/zijn goed gekozen en beschreven. <i>Extra:</i> - Methoden en/of instrumenten zijn gevarieerd, samenhangend en inventief. - De aandacht voor betrouwbaarheid en validiteit van het onderzoek is adequaat verwoord	
Ruimte voor overige feedforward/opmerkingen:		

Bijlage 5. Format voorpagina verantwoordingsverslag en beroepsproduct(en)

logo school

Titel

Naam

e-mailadres

Studierichting (vak + voltijd of deeltijd)

Studentnummer

Naam school

Naam en e-mailadres begeleider en examinerator onderzoek school

Naam en e-mailadres begeleider en examinerator onderzoek TGLO-HAN

Naam en e-mailadres studieloopbaanbegeleider

Inleverdatum

Bijlage 6. Procedures inleveren en beoordelen

De onderzoekende leraar wordt beoordeeld op basis van een individuele schriftelijke verslaglegging (verantwoordingsverslag). Het beroepsproduct is eveneens individueel tot stand gekomen en kan schriftelijk worden vormgegeven maar ook op andere wijze. Beide producten kunnen gezamenlijk maar ook als twee of meer losse producten samen worden ingeleverd.

De onderzoekende leraar wordt beoordeeld door gebruik te maken van de beoordelingsformulieren De onderzoekende leraar E1 en E2 en wordt door twee examinatoren afzonderlijk beoordeeld (zie bijlage 8).

Na het invullen van de formulieren doorlopen E1 en E2 een aantal stappen. In het stroomschema hieronder staat beschreven welke stappen alle betrokkenen zetten.

Gelegenheid 1

Stap	Activiteit	Periode / deadline	Verantwoordelijke
1	De student levert via e-mail en HANdin De onderzoekende leraar in bij E1 en E2.	Afspreken met begeleider	Student
2	E1 en E2 beoordelen het onderzoek afzonderlijk en vullen formulier E1 en E2 in.	Binnen 13 werkdagen	Examinator 1 en 2
3	E1 en E2 voeren overleg over de beoordeling en ronden de beoordeling gezamenlijk af.	Binnen 15 werkdagen	Examinator 1 en 2

Gelegenheid 2 (indien van toepassing)

Stap	Activiteit	Periode / deadline	Verantwoordelijke
1	De student levert via e-mail en HANdin De onderzoekende leraar in bij E1 en E2.	Afspreken met begeleider	Student
2	E1 en E2 beoordelen het onderzoek afzonderlijk en vullen formulier E1 en E2 in.	Binnen 13 werkdagen	Examinator 1 en 2
3	E1 en E2 voeren overleg over de beoordeling en ronden de beoordeling gezamenlijk af.	Binnen 15 werkdagen	Examinator 1 en 2

Stroomschema beoordeling

Op de volgende pagina staat een stroomschema van de stappen die doorlopen worden nadat zowel E1 als E2 het beoordelingsformulier hebben ingevuld en met elkaar in overleg zijn gegaan over het eindcijfer.

Scenario 1 E1 en E2 komen tot overeenstemming over het eindoordeel en beoordelen De onderzoekende leraar met een 5,5 of hoger.	E1 vult formulier E1 in E2 vult formulier E2 volledig in. E1 en E2 ondertekenen beide formulier E1. E1 plaatst beide formulieren (E1 en E2) in HANdin en rondt de beoordeling digitaal af E1 voert het cijfer in in Alluris.		De onderzoeksbegeleider voert een gesprek met de student over de beoordeling.	
Scenario 2 E1 en E2 komen tot overeenstemming en beoordelen De onderzoekende leraar met een cijfer lager dan 5,5.	E1 vult formulier E1 in E2 vult formulier E2 volledig in. E1 en E2 ondertekenen beide formulier E1. E1 plaatst beide formulieren (E1 en E2) in HANdin en rondt de beoordeling digitaal af E1 voert het cijfer in in Alluris.		De onderzoeksbegeleider voert een gesprek met de student over de beoordeling.	
Scenario 3 E1 en E2 komen niet tot overeenstemming over het eindoordeel	E1 en E2 ondertekenen beide formulier E1. E1 stuurt vervolgens een e-mail met daarin de vraag om een advies (door E3) en de volgende formulieren naar afstudeeronderzoek.ae@han.nl : - Formulier E1 - Formulier E2 - De onderzoekende leraar met bijlagen.	E3 voert binnen 5 werkdagen een beoordeling uit. E3 geeft een advies over de beoordeling. Dit advies is zwaarwegend en vormt de basis voor het eindoordeel door E1 en E2.	E1 vult formulier E1 in E2 vult formulier E2 volledig in. E1 en E2 ondertekenen beide formulier E1. E1 plaatst beide formulieren (E1 en E2) in HANdin en rondt de beoordeling digitaal af E1 voert het cijfer in in Alluris	De onderzoeksbegeleider voert een gesprek met de student over de beoordeling.

Toelichting werkwijze

- Elk onderzoeksverslag wordt beoordeeld door twee examinatoren (E1 en E2). De eerste examiner (E1) is de onafhankelijke examiner; de tweede examiner (E2) kan ook begeleider van betreffende onderzoek zijn. Onafhankelijke examiner E1 wil in dit geval zeggen dat de examiner geen begeleider is van de student. In het geval van beoordeling op een OS is er geen sprake van een onafhankelijke beoordelaar maar is E1 de onderzoeksbegeleider vanuit de AE, E2 is de begeleider vanuit de OS.
- E1 en E2 beoordelen onafhankelijk van elkaar en gebruiken elk een eigen formulier (zie bijlage 8).
- Per criterium in het beoordelingsformulier worden punten toegekend. Toekenning van punten vindt plaats indien het onderdeel behorende bij het criterium aanwezig is. Ieder criterium wordt becijferd met gebruikmaking van hele cijfers in een range van 1 tot 5 punten (1, 2, 3, 4 of 5 punten).
- Beide examinatoren voeren, na individuele beoordeling, een beoordelaarsoverleg. De eerste examiner legt het resultaat vast in een kort verslag, in de hiervoor bestemde ruimte op het beoordelingsformulier E1. Dit verslag is beknopt geschreven en bevat de essentie van een eventuele discussie tussen de examinatoren. Dit verslag is uitgebreider van opzet indien de oordelen van beide examinatoren verder uiteen liggen. Uit het verslag moet blijken wat de doorslaggevende argumenten zijn geweest bij de totstandkoming van het gezamenlijke oordeel.
- De student krijgt binnen 15 werkdagen een beoordeling of verneemt binnen 13 werkdagen dat er meer tijd voor de beoordeling nodig is. In dit laatste geval kan het zijn dat de uitslag maximaal 20 werkdagen in beslag neemt.
- E1 draagt zorg voor archivering van het onderzoek en de beoordelingen via HANdin

Wie zijn examinatoren en begeleiders?

- E1 (de eerste examiner) is een medewerker van de Academie Educatie van de HAN en door de examencommissie benoemd als examiner óf is een docent op een Opleidingsschool (OS) en door de examencommissie benoemd als examiner. E1 is onafhankelijk en dus niet ook de begeleider van het onderzoek geweest. Een uitzondering hierop is de situatie wanneer een student onderzoek doet op een OS. In dat geval is E1 de begeleider vanuit de AE.
- E2 (de tweede examiner) is een medewerker van de Academie Educatie van de HAN en door de examencommissie benoemd als examiner óf is een docent op een Opleidingsschool (OS) en door de examencommissie benoemd als examiner. E2 is ook de begeleider van het onderzoek geweest.
- Zowel docenten op de Opleidingsscholen als binnen de Academie Educatie begeleiden en beoordelen studenten bij hun onderzoek.
- E3 wordt een expertbeoordelaar genoemd en is altijd een medewerker van de Academie Educatie van de HAN en door de examencommissie benoemd als examiner. Een expertbeoordelaar (E3) is niet als begeleider bij het betreffende onderzoek betrokken geweest.

Wanneer wordt een expertbeoordelaar (E3) ingeschakeld?

In de volgende gevallen is er sprake van de inzet van een expertbeoordelaar:

- Bij onderzoeken waar de twee examinatoren, ook na overleg, niet tot een eensluidend oordeel en eindcijfer kunnen komen.
- Bij onderzoeken die niet vallen onder de condities zoals bij voorgaand punt vermeld is het eveneens mogelijk om – indien gewenst – een expertbeoordelaar in te zetten voor een aanvullende beoordeling. Bijvoorbeeld bij een behoefte aan een extra controle/check (in geval van twijfel van de examinatoren over toekenning van het cijfer).

Aanvullende beoordeling

Van een aanvullende beoordeling is sprake als het eindcijfer niet eensluidend is of er twijfel of geen akkoord wordt uitgesproken naar aanleiding van de check op de beoordeling. Een aanvullende beoordeling vindt plaats op basis van het formulier beoordeling De onderzoekende leraar.⁵ E3 verstrekt aan E1 en E2 een advies over het eindoordeel. E1 en E2 blijven samen verantwoordelijk voor de totstandkoming van het eindresultaat.

---

⁵ Hiervoor dient hetzelfde formulier als E2 gehanteerd te worden.

Het advies en/of het oordeel van E3 is zwaarwegend.

Indien na het advies van E3 geen overeenstemming tussen E1 en E2 bereikt wordt, wordt door E1 de examencommissie om een bindend oordeel gevraagd. E1 stuurt een bericht aan de secretaris van de examencommissie (examencommissie.tglo@han.nl).

Hoe worden de beoordelingsdocumenten verwerkt/geadministreerd?

- E1 is er verantwoordelijk voor dat de student en de begeleiders beide beoordelingsformulieren (zowel van E1 als van E2) krijgen, waarbij op formulier E1 de verantwoording van het eindcijfer is opgenomen en een handtekening staat van beide examinatoren. E1 plaatst daartoe beide beoordelingsformulieren na afronding van de beoordeling in Handin.
- De reden dat de student beide beoordelingsformulieren (E1 en E2) krijgt, is om de student volledig inzicht te geven in de beoordeling.

Bijlage 7. Omschrijving vereist taalniveau

De student op hbo-eindniveau:

	C1
Algemene om-schrijving	<i>Kan heldere, goed gestructureerde teksten schrijven over ingewikkelde onderwerpen, waarin de relevante kwesties worden benadrukt en standpunten uitgebreid worden uitgewerkt en ondersteund met aanvullende punten, redenen en relevante voorbeelden, en afronden met een passende conclusie.</i>
Onderwerp	Kan teksten schrijven die betrekking hebben op zaken die buiten het eigen kennisgebied liggen en abstract en complex zijn met een specialistisch karakter.
Vocabulaire	Heeft een goede beheersing van een breed repertoire aan woorden en een goede beheersing van idiomatische uitdrukkingen en uitdrukkingen uit de schrijftaal.
Tekst-structuur	Kan duidelijke, goed gestructureerde teksten schrijven, die getuigen van een goede beheersing van ordeningspatronen, verbindingswoorden en cohesie bevorderende elementen. Kan een complexe gedachtegang goed en helder weergeven. Kan een aanvaardbaar betoog opstellen en voor zijn argumentatie de benodigde ondersteuning leveren.
Rekening houden met publiek	Kan verschillende registers hanteren en heeft geen moeite om het register aan te passen aan de situatie en het publiek. Kan schrijven in een persoonlijke stijl die past bij de beoogde lezer.
Doelgerichtheid	Kan verschillende schrijfdoelen hanteren en in een tekst combineren: informatie vragen en geven, mening geven, overtuigen, tot handelen aanzetten.
Grammaticale correctheid	Handhaaft consequent een hoge mate van grammaticale correctheid: fouten zijn zeldzaam en moeilijk aan te wijzen.
Spelling en interpunctie	Kent de spellingregels uit de appendix Taalverzorging ⁶ en past deze toe bij het spellen. Maakt vrijwel geen fouten op het gebied van spelling en interpunctie.

⁶ De appendix Taalverzorging is te vinden in het document 'Talige startcompetenties Hoger Onderwijs' op <http://www.taalbeleidhogeronderwijs.org/wp-content/uploads/2013/01/Talige-startcompetenties-Hoger-Onderwijs1.pdf>

Strategieën: plannen	Kan een plan maken voor een schrijftaak, met daarin een inhoudsopgave en een aanduiding van publiek, doel en genre. Kan criteria formuleren waaraan zijn tekst moet voldoen.
Strategieën: monitoren en herstellen	Kan tijdens het schrijven bijhouden of hij zijn plan voor de schrijftaak nog volgt en of dit plan tot het gewenste resultaat leidt dan wel moet worden bijgesteld. Kan na het schrijven een commentaarronde organiseren en zijn tekst bijstellen op grond van het commentaar.
Taalleerstrategieën	Zet wat hij bij een schrijftaak heeft geleerd in bij een volgende schrijftaak of bij andere taaltaken. Is niet snel tevreden over het eigen schrijfproduct: oefent in begrijpelijk, origineel en scherp formuleren. Staat open voor opmerkingen over zijn aanpak van de schrijftaak en is bereid van deze feedback te leren. Gebruikt bij het schrijven bewust woorden die hij bij andere taaltaken heeft geleerd. Reflecteert op de vraag of zijn schrijfvaardigheid voldoet aan de eisen die gelden en zo niet, wat hij moet doen om zijn niveau te verhogen.
Attitude	Ziet het belang in van een goede taalbeheersing en zet zich ervoor in om door reflectie op zijn taalgebruik zijn niveau van taalbeheersing op een steeds hoger plan te brengen. Stelt zichzelf doelen en is niet snel tevreden. Geeft niet snel op als het uitvoeren van een taaltaak moeizaam gaat.

Bron: <http://www.taalbeleidhogeronderwijs.org/wp-content/uploads/2013/01/Talige-startcompetenties-Hoger-Onderwijs1.pdf>

Bijlage 8. Beoordelingsformulieren E1 en E2

**Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
Academie Educatie
Tweedegraads lerarenopleidingen**

Beoordeling De onderzoekende leraar 2025-2026

Formulier E1 (examinator 1)

BEOORDELING DE ONDERZOEKENDE LERAAR

DOELEN / LEERUITKOMSTEN PRAKTIJKONDERZOEK

1. Het versterken van de onderzoekende houding, het vergroten van onderzoeksvaardigheden en het vergroten van de kennis over onderzoek om op basis van vakliteratuur en data uit de praktijk vragen te kunnen stellen en beantwoorden over de eigen lespraktijk (tezamen vormen deze elementen het onderzoekend vermogen).
2. Het vergroten van de kennis over een pedagogisch, didactisch of vakdidactisch onderwerp dat relevant is voor de eigen professionele ontwikkeling tot startbekwame leraar.
3. Het vergroten van het reflectievermogen op het eigen handelen als startbekwame leraar.

Het onderzoek levert kennis op voor zowel de student als de opleidingsschool in de vorm van beroepsproducten. De definitie van beroepsproduct is de volgende: beroepsproducten zijn diensten en producten die een leraar levert in zijn dagelijkse werk. Dit kan gaan om bijvoorbeeld een lessenreeks, een project, een toets, een adviesrapport, een coaching tool, rubric, leerdoelen voor een leerlijn, stappenplan, visiedocument, observatie-instrument, gespreksleidraad, etc. De beroepsproducten kunnen zowel (vak)didactisch als pedagogisch van aard zijn.

TOELICHTING BEOORDELINGSFORMULIER EN BEOORDELING

Studenten voeren hun praktijkonderzoek uit zoals omschreven in de studiewijzer De onderzoekende leraar en aangestuurd binnen de eigen opleiding van de student en/of de opleidingsschool waar de lio-stage wordt uitgevoerd.

Elke student wordt aan de hand van het onderstaande beoordelingsformulier individueel beoordeeld door twee examinatoren (voor een toelichting hierop: zie de studiewijzer). De student levert een schriftelijk verantwoordingsverslag in en het daarbij horende beroepsproduct⁷. Het beroepsproduct kan een schriftelijk product zijn, maar ook op andere wijze zijn vormgegeven.

Beide producten (het beroepsproduct en het verantwoordingsverslag) worden gezamenlijk beoordeeld en leiden tot één eindcijfer.

Het beoordelingsformulier bestaat uit vier onderdelen: twee ontvankelijkheidseisen, vijf knock-outcriteria, een rubric voor de beoordeling van het beroepsproduct en een rubric voor de beoordeling van het verantwoordingsverslag op negen verschillende criteria.

---

⁷ Dit kunnen ook meerdere beroepsproducten zijn.

BEOORDELINGSFORMULIER DE ONDERZOEKENDE LERAAR E1

Naam student:

Studierichting (vak + vt/dt):

Studentnummer:

Naam 1^e examiner (E1):

Naam 2^e examiner (E2):

Datum waarop het werk is ingeleverd:

Kans/gelegenheid (K1 of K2):

ONTVANKELIJKHEIDSEISEN

De ontvankelijkheidseisen worden gecheckt voorafgaande aan de beoordeling. Indien deze niet in orde zijn, kan de beoordeling worden gestaakt.

Het verantwoordingsverslag en het beroepsproduct zijn individueel tot stand gekomen en door middel van plagiaatdetectiesoftware gecontroleerd op plagiaat op plagiaat en de uitkomst is in orde ⁸	In orde / niet in orde

Indien van toepassing: de 'Erkenning eerder aangetoonde onderzoeksvaardigheden' ⁹ van de examencommissie is opgenomen als bijlage.	In orde / niet in orde / n.v.t.

KNOCK-OUT CRITERIA

Knock-out criteria	Beschrijving	Voldaan/ Niet voldaan	Toelichting
De ingeleverde producten zijn compleet	De student levert een compleet verantwoordingsverslag en een volledig beroepsproduct aan.		
Samenvatting (onderdeel van het verantwoordingsverslag)	De samenvatting beschrijft kort en bondig: • het praktijkvraagstuk; • de onderzoekscontext en onderzoeksvraag; • het beroepsproduct; • de onderzoeksresultaten; • de conclusie en aanbevelingen voor de praktijk.		
Beroepsethische gedragscodes voor praktijkonderzoek	De student gaat zorgvuldig om met personen en persoonlijke gegevens.		
Taaleisen	HBO-eindniveau: de student toont aan dat hij/zij een heldere schrijfstijl, correcte spelling en zinsbouw kan hanteren. Zie voor de taaleisen eindniveau HBO bijlage 7 van de studiewijzer De onderzoekende leraar.		
Bronvermeldingen	De wijze waarop verwezen wordt naar bronnen (in tekst en literatuurlijst) is volgens de richtlijnen van de American Psychological Association (APA).		

⁸ Bij constatering door E1 en/of E2 van het door de student oneigenlijk overnemen van werk van anderen of hem/haarzelf of twijfel daarover wordt een melding gemaakt bij de examencommissie. De examencommissie voert altijd een vervolgonderzoek uit.

⁹ Dit bewijsstuk vervangt de oude werkwijze en toekenning route B zoals gehanteerd tot studiejaar 2021-2022. Indien een student een toekenning route B heeft, wordt deze opgenomen als bijlage.

RUBRIC

BEOORDELING DEEL 1: BEROEPSPRODUCT ¹⁰ CRITERIUM 1-3				
CRITERIUM	ONVOLDOENDE	VOLDOENDE	GOED	Score (1-5) ¹¹ 1=onvoldoende 3=voldoende 5=goed
1. Inhoudelijke kwaliteit beroepsproduct	Voldoet niet aan de eisen beschreven in de kolom voldoende.	- Het beroepsproduct is pedagogisch, didactisch en/of vakdidactisch correct. - Ontwerpeisen/onderzoeksresultaten uit theorie en praktijk zijn navolgbaar in het beroepsproduct verwerkt.	Voldoende + Het beroepsproduct is pedagogisch, didactisch en/of vakdidactisch van hoge kwaliteit en/of vernieuwend.	
Toelichting toegekende score criterium 1:				
2. Vorm en functionaliteit beroepsproduct	Voldoet niet aan de eisen beschreven in de kolom voldoende.	- Het beroepsproduct is gebruiksklaar en direct toepasbaar in de eigen praktijk. - Het beroepsproduct draagt bij aan de oplossing van het praktijkvraagstuk. - Het beroepsproduct voldoet aan de normen, eisen en wensen die de beroepspraktijk en/of belanghebbenden eraan stellen.	Voldoende + - Het beroepsproduct is zo uitgewerkt dat anderen er ook mee kunnen werken in de eigen lespraktijk. - Het beroepsproduct is aantrekkelijk vormgegeven.	
Toelichting toegekende score criterium 2:				
3.Betrokkenheid vanuit praktijk	Voldoet niet aan de eisen beschreven in de kolom voldoende.	- Het beroepsproduct is zichtbaar tot stand gekomen in samenspraak met enkele (groepen) belanghebbenden. - Het beroepsproduct is op passende wijze gedeeld.	Voldoende + - Het beroepsproduct is zichtbaar tot stand gekomen in samenspraak met alle (groepen) belanghebbenden. - Belanghebbenden zijn actief betrokken bij het delen van het beroepsproduct.	
Toelichting toegekende score criterium 3:				

¹⁰ We spreken over één beroepsproduct maar het kunnen ook meerdere beroepsproducten zijn.

¹¹ Er kunnen cijfers gegeven worden in de range 1 tot en met 5 (dus ook cijfer 2 en 4 kunnen worden toegekend, geen halve cijfers). Licht altijd toe hoe de score tot stand is gekomen.

BEOORDELING DEEL 2 VERANTWOORDINGSVERSLAG CRITERIUM 4-9

CRITERIUM	ONVOLDOENDE	VOLDOENDE	GOED	Score (1-5) 1=onvoldoende 3=voldoende 5=goed
4. Beschrijving onderzoekscontext, praktijkvraagstuk, onderzoeksdoel en onderzoeksvraag	Voldoet niet aan de eisen beschreven in de kolom voldoende.	- De onderzoekscontext en het praktijkvraagstuk zijn navolgbaar beschreven. - Het onderzoeksdoel en de onderzoeksvra(a)g(en) zijn navolgbaar, samenhangend en eenduidig beschreven.	Voldoende + Het onderzoeksdoel en de onderzoeksvraag zijn navolgbaar, samenhangend en eenduidig beschreven én beargumenteerd vanuit het praktijkvraagstuk en de onderzoekscontext.	
Toelichting toegekende score criterium 4:				
5. Beschrijving en onderbouwing praktijkvraagstuk vanuit theorie en praktijk	Voldoet niet aan de eisen beschreven in de kolom voldoende.	- Het praktijkvraagstuk is vanuit verschillende perspectieven vanuit de theorie en de lespraktijk beschreven en verhelderd. - Centrale begrippen zijn gedefinieerd met behulp van theorie.	Voldoende + - Verskillende definities en perspectieven worden tegen elkaar afgewogen. - Gebruikte bronnen zijn divers en geven een meer dan voldoende overzicht van het praktijkvraagstuk.	
Toelichting toegekende score criterium 5:				
6. Beschrijving en onderbouwing gekozen onderzoeksmethoden en instrumenten	Voldoet niet aan de eisen beschreven in de kolom voldoende.	- De gebruikte methoden en instrumenten en wijze van dataverzameling zijn adequaat beschreven, verantwoord en passend om het praktijkvraagstuk te kunnen beantwoorden. - De onderzoeksgroep(en) is/zijn goed gekozen en beschreven.	Voldoende + - Methoden en/of instrumenten zijn gevarieerd en samenhangend. - De aandacht voor betrouwbaarheid en validiteit van de methoden/instrumenten is adequaat verwoord.	
Toelichting toegekende score criterium 6:				

CRITERIUM	ONVOLDOENDE	VOLDOENDE	GOED	Score (1-5) 1=onvoldoende 3=voldoende 5=goed
7. Analyse en weergave van onderzoeksresultaten	Voldoet niet aan de eisen beschreven in de kolom voldoende.	De wijze van data-analyse is transparant, navolgbaar, systematisch en passend om het praktijkvraagstuk te kunnen beantwoorden. De onderzoeksresultaten worden correct weergegeven en toegelicht, op een manier die past bij de verzamelde data en analyse.	Voldoende + - De onderzoeksresultaten worden overzichtelijk weergegeven en toegelicht. - Er is aandacht voor analyse van opvallende resultaten (indien die zich voordoen).	
Toelichting toegekende score criterium 7:				
8. Conclusie en discussie	Voldoet niet aan de eisen beschreven in de kolom voldoende.	- Conclusies vloeien logisch voort uit de resultaten en er wordt een antwoord op het praktijkvraagstuk geformuleerd. - De reikwijdte en beperkingen van het onderzoek en het beroepsproduct worden in de discussie besproken. - Er worden aanbevelingen gedaan voor de praktijk.	Voldoende + - Validiteit en betrouwbaarheid van de resultaten worden betrokken in de conclusie en/of discussie. - Resultaten worden overtuigend in verband gebracht met elkaar en met relevante en actuele bronnen uit de theorie en kenmerken van de lespraktijk. - Er worden aanbevelingen gedaan voor vervolgonderzoek.	
Toelichting toegekende score criterium 8:				

CRITERIUM	ONVOL- DOENDE	VOLDOENDE	GOED	Score (1-5) 1=onvoldoende 3=voldoende 5=goed
9.Reflectiever- mogen en on- derzoekende houding	Voldoet niet aan de eisen beschreven in de kolom vol- doende.	- De student heeft aantoonbaar kritisch gereflecteerd op het verloop van het onderzoeks- traject en de totstandkoming van het beroepsproduct. - De student maakt de eigen professionele ontwikkeling overtuigend zichtbaar als het gaat om zijn/haar onderzoekende houding.	Voldoende + - De student bespreekt de waarde van het beroepspro- duct voor de lespraktijk in het licht van de eigen professio- nele en persoonlijke ontwik- keling en de ontwikkeling van het team. - De student heeft nieuwsgie- righeid, eigen initiatief en zelf- standigheid getoond in plan- ning, opzet, uitvoering en rap- portage van het onderzoek.	
Toelichting toegekende score criterium 9:				

Cijferbepaling:

- ☐ De ontvankelijkheidseisen zijn niet in orde en/of er is niet voldaan aan één of meerdere knock-out criteria: onvoldoende, eindcijfer 1.
- ☐ De ontvankelijkheidseisen zijn in orde en de knock-out criteria zijn voldaan: het eindcijfer wordt berekend door alle toegekende punten (beroepsproduct en verantwoordingsverslag) bij elkaar op te tellen. Maximaal te behalen punten: 45. Er zijn 9 criteria waarop elk minimaal 1 en maximaal 5 punten te halen zijn. Cesuur: 27 punten zijn nodig voor een voldoende beoordeling met het cijfer 5,5. Zie de tabel hieronder voor de cijfertoekenning op basis van het aantal behaalde punten.

Totaal aantal punten behaald:

Cijfer:

Punten	9-10	11-12	13-14	15-16	17-18	19-20	21-22	23-24	25-26	27
Cijfer	1	1,5	2	2,5	3	3,5	4	4,5	5	5,5

Punten	28-29	30-31	32-33	34-35	36-37	38-39	40-41	42-43	44-45
Cijfer	6	6,5	7	7,5	8	8,5	9	9,5	10

Ruimte voor toelichting:

Verantwoording totstandkoming eindcijfer (alleen formulier examiner 1)¹²:

Datum en handtekening Examiner 1

Datum en handtekening Examiner 2

Eindcijfer:

¹² Indien E1 en E2 tot een verschillend oordeel zijn gekomen, wordt hieronder beknopt schriftelijk toegelicht waarom en hoe gekozen is voor het gezamenlijke eindcijfer zoals weergegeven rechtsonder op het formulier. Hierbij hoort in ieder geval een toelichting op de criteria waarop verschillende oordelen zijn geveld en de gezamenlijke beslissing die vervolgens is genomen. In deze verantwoording dient duidelijk te worden wat doorslaggevende argumenten zijn geweest bij de totstandkoming van het eindoordeel.

Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
Academie Educatie
Tweedegraads lerarenopleidingen

Beoordeling De onderzoekende leraar 2025-2026

Formulier E2 (examinator 2)

BEOORDELING DE ONDERZOEKENDE LERAAR

DOELEN / LEERUITKOMSTEN PRAKTIJKONDERZOEK

1. Het versterken van de onderzoekende houding, het vergroten van onderzoeksvaardigheden en het vergroten van de kennis over onderzoek om op basis van vakliteratuur en data uit de praktijk vragen te kunnen stellen en beantwoorden over de eigen lespraktijk (tezamen vormen deze elementen het onderzoekend vermogen).
2. Het vergroten van de kennis over een pedagogisch, didactisch of vakdidactisch onderwerp dat relevant is voor de eigen professionele ontwikkeling tot startbekwame leraar.
3. Het vergroten van het reflectievermogen op het eigen handelen als startbekwame leraar.

Het onderzoek levert kennis op voor zowel de student als de opleidingsschool in de vorm van beroepsproducten. De definitie van beroepsproduct is de volgende: beroepsproducten zijn diensten en producten die een leraar levert in zijn dagelijkse werk. Dit kan gaan om bijvoorbeeld een lessenreeks, een project, een toets, een adviesrapport, een coaching tool, rubric, leerdoelen voor een leerlijn, stappenplan, visiedocument, observatie-instrument, gespreksleidraad, etc. De beroepsproducten kunnen zowel (vak)didactisch als pedagogisch van aard zijn.

TOELICHTING BEOORDELINGSFORMULIER EN BEOORDELING

Studenten voeren hun praktijkonderzoek uit zoals omschreven in de studiewijzer De onderzoekende leraar en aangestuurd binnen de eigen opleiding van de student en/of de opleidingsschool waar de lio-stage wordt uitgevoerd.

Elke student wordt aan de hand van het onderstaande beoordelingsformulier individueel beoordeeld door twee examinatoren (voor een toelichting hierop: zie de studiewijzer). De student levert een schriftelijk verantwoordingsverslag in en het daarbij horende beroepsproduct¹³. Het beroepsproduct kan een schriftelijk product zijn, maar ook op andere wijze zijn vormgegeven.

Beide producten (het beroepsproduct en het verantwoordingsverslag) worden gezamenlijk beoordeeld en leiden tot één eindcijfer.

Het beoordelingsformulier bestaat uit vier onderdelen: twee ontvankelijkheidseisen, vijf knock-outcriteria, een rubric voor de beoordeling van het beroepsproduct en een rubric voor de beoordeling van het verantwoordingsverslag op negen verschillende criteria.

---

¹³ Dit kunnen ook meerdere beroepsproducten zijn.

BEOORDELINGSFORMULIER DE ONDERZOEKENDE LERAAR E2

Naam student:

Studierichting (vak + vt/dt):

Studentnummer:

Naam 1° examiner (E1):

Naam 2° examiner (E2):

Datum waarop het werk is ingeleverd:

Kans/gelegenheid (K1 of K2):

ONTVANKELIJKHEIDSEISEN

De ontvankelijkheidseisen worden gecheckt voorafgaande aan de beoordeling. Indien deze niet in orde zijn, kan de beoordeling worden gestaakt.

Het verantwoordingsverslag en het beroepsproduct zijn individueel tot stand gekomen en door middel van plagiaatdetectiesoftware gecontroleerd op plagiaat op plagiaat en de uitkomst is in orde ¹⁴	In orde / niet in orde
Indien van toepassing: de 'Erkenning eerder aangetoonde onderzoeksvaardigheden' ¹⁵ van de examencommissie is opgenomen als bijlage.	In orde / niet in orde / n.v.t.

KNOCK-OUT CRITERIA

Knock-out criteria	Beschrijving	Voldaan/ Niet voldaan	Toelichting
De ingeleverde producten zijn compleet	De student levert een compleet verantwoordingsverslag en een volledig beroepsproduct aan.		
Samenvatting (onderdeel van het verantwoordingsverslag)	De samenvatting beschrijft kort en bondig: • het praktijkvraagstuk; • de onderzoekscontext en onderzoeksvraag; • het beroepsproduct; • de onderzoeksresultaten; • de conclusie en aanbevelingen voor de praktijk.		
Beroepsethische gedragscodes voor praktijkonderzoek	De student gaat zorgvuldig om met personen en persoonlijke gegevens.		
Taaleisen	HBO-eindniveau: de student toont aan dat hij/zij een heldere schrijfstijl, correcte spelling en zinsbouw kan hanteren. Zie voor de taaleisen eindniveau HBO bijlage 7 van de studiewijzer De onderzoekende leraar.		
Bronvermeldingen	De wijze waarop verwezen wordt naar bronnen (in tekst en literatuurlijst) is volgens de richtlijnen van de American Psychological Association (APA).		

¹⁴ Bij constatering door E1 en/of E2 van het door de student oneigenlijk overnemen van werk van anderen of hem/haarzelf of twijfel daarover wordt een melding gemaakt bij de examencommissie. De examencommissie voert altijd een vervolgonderzoek uit.

¹⁵ Dit bewijsstuk vervangt de oude werkwijze en toekenning route B zoals gehanteerd tot studiejaar 2021-2022. Indien een student een toekenning route B heeft, wordt deze opgenomen als bijlage.

RUBRIC

BEOORDELING DEEL 1: BEROEPSPRODUCT ¹⁶ CRITERIUM 1-3				
CRITERIUM	ONVOLDOENDE	VOLDOENDE	GOED	Score (1-5) ¹⁷ 1=onvoldoende 3=voldoende 5=goed
1. Inhoudelijke kwaliteit beroepsproduct	Voldoet niet aan de eisen beschreven in de kolom voldoende.	- Het beroepsproduct is pedagogisch, didactisch en/of vakdidactisch correct. - Ontwerpeisen/onderzoeksresultaten uit theorie en praktijk zijn navolgbaar in het beroepsproduct verwerkt.	Voldoende + Het beroepsproduct is pedagogisch, didactisch en/of vakdidactisch van hoge kwaliteit en/of vernieuwend.	
Toelichting toegekende score ¹⁸ criterium 1:				
2. Vorm en functionaliteit beroepsproduct	Voldoet niet aan de eisen beschreven in de kolom voldoende.	- Het beroepsproduct is gebruiksklaar en direct toepasbaar in de eigen praktijk. - Het beroepsproduct draagt bij aan de oplossing van het praktijkvraagstuk. - Het beroepsproduct voldoet aan de normen, eisen en wensen die de beroepspraktijk en/of belanghebbenden eraan stellen.	Voldoende + - Het beroepsproduct is zo uitgewerkt dat anderen er ook mee kunnen werken in de eigen lespraktijk. - Het beroepsproduct is aantrekkelijk vormgegeven.	
Toelichting toegekende score criterium 2:				
3.Betrokkenheid vanuit praktijk	Voldoet niet aan de eisen beschreven in de kolom voldoende.	- Het beroepsproduct is zichtbaar tot stand gekomen in samenspraak met enkele (groepen) belanghebbenden. - Het beroepsproduct is op passende wijze gedeeld.	Voldoende + - Het beroepsproduct is zichtbaar tot stand gekomen in samenspraak met alle (groepen) belanghebbenden. - Belanghebbenden zijn actief betrokken bij het delen van het beroepsproduct.	
Toelichting toegekende score criterium 3:				

¹⁶ We spreken over één beroepsproduct maar het kunnen ook meerdere beroepsproducten zijn.

¹⁷ Er kunnen cijfers gegeven worden in de range 1 tot en met 5 (dus ook cijfer 2 en 4 kunnen worden toegekend, geen halve cijfers). Licht altijd toe hoe de score tot stand is gekomen.

BEOORDELING DEEL 2: VERANTWOORDINGSVERSLAG CRITERIUM 4-9

CRITERIUM	ONVOLDOENDE	VOLDOENDE	GOED	Score (1-5) 1=onvoldoende 3=voldoende 5=goed
4. Beschrijving onderzoekscontext, praktijkvraagstuk, onderzoeksdoel en onderzoeksvraag	Voldoet niet aan de eisen beschreven in de kolom voldoende.	- De onderzoekscontext en het praktijkvraagstuk zijn navolgbaar beschreven. - Het onderzoeksdoel en de onderzoeksvra(a)g(en) zijn navolgbaar, samenhangend en eenduidig beschreven.	Voldoende + Het onderzoeksdoel en de onderzoeksvraag zijn navolgbaar, samenhangend en eenduidig beschreven én beargumenteerd vanuit het praktijkvraagstuk en de onderzoekscontext.	
Toelichting toegekende score criterium 4:				
5. Beschrijving en onderbouwing praktijkvraagstuk vanuit theorie en praktijk	Voldoet niet aan de eisen beschreven in de kolom voldoende.	- Het praktijkvraagstuk is vanuit verschillende perspectieven vanuit de theorie en de lespraktijk beschreven en verhelderd. - Centrale begrippen zijn gedefinieerd met behulp van theorie.	Voldoende + - Verskillende definities en perspectieven worden tegen elkaar afgewogen. - Gebruikte bronnen zijn divers en geven een meer dan voldoende overzicht van het praktijkvraagstuk.	
Toelichting toegekende score criterium 5:				
6. Beschrijving en onderbouwing gekozen onderzoeksmethoden en instrumenten	Voldoet niet aan de eisen beschreven in de kolom voldoende.	- De gebruikte methoden en instrumenten en wijze van dataverzameling zijn adequaat beschreven, verantwoord en passend om het praktijkvraagstuk te kunnen beantwoorden. - De onderzoeksgroep(en) is/zijn goed gekozen en beschreven.	Voldoende + - Methoden en/of instrumenten zijn gevarieerd en samenhangend. - De aandacht voor betrouwbaarheid en validiteit van de methoden/instrumenten is adequaat verwoord.	
Toelichting toegekende score criterium 6:				

CRITERIUM	ONVOLDOENDE	VOLDOENDE	GOED	Score (1-5) 1=onvoldoende 3=voldoende 5=goed
7. Analyse en weergave van onderzoeksresultaten	Voldoet niet aan de eisen beschreven in de kolom voldoende.	- De wijze van data-analyse is transparant, navolgbaar, systematisch en passend om het praktijkvraagstuk te kunnen beantwoorden. - De onderzoeksresultaten worden correct weergegeven en toegelicht, op een manier die past bij de verzamelde data en analyse.	Voldoende + - De onderzoeksresultaten worden overzichtelijk weergegeven en toegelicht. - Er is aandacht voor analyse van opvallende resultaten (indien die zich voordoen).	
Toelichting toegekende score criterium 7:				
8. Conclusie en discussie	Voldoet niet aan de eisen beschreven in de kolom voldoende.	- Conclusies vloeien logisch voort uit de resultaten en er wordt een antwoord op het praktijkvraagstuk geformuleerd. - De reikwijdte en beperkingen van het onderzoek en het beroepsproduct worden in de discussie besproken. - Er worden aanbevelingen gedaan voor de praktijk.	Voldoende + - Validiteit en betrouwbaarheid van de resultaten worden betrokken in de conclusie en/of discussie. - Resultaten worden overtuigend in verband gebracht met elkaar en met relevante en actuele bronnen uit de theorie en kenmerken van de lespraktijk. - Er worden aanbevelingen gedaan voor vervolgonderzoek.	
Toelichting toegekende score criterium 8:				

CRITERIUM	ONVOLDOENDE	VOLDOENDE	GOED	Score (1-5) 1=onvoldoende 3=voldoende 5=goed
9.Reflectievermogen en onderzoekende houding	Voldoet niet aan de eisen beschreven in de kolom voldoende.	- De student heeft aantoonbaar kritisch gereflecteerd op het verloop van het onderzoekstraject en de totstandkoming van het beroepsproduct. - De student maakt de eigen professionele ontwikkeling overtuigend zichtbaar als het gaat om zijn/haar onderzoekende houding.	Voldoende + - De student bespreekt de waarde van het beroepsproduct voor de lespraktijk in het licht van de eigen professionele en persoonlijke ontwikkeling en de ontwikkeling van het team. - De student heeft nieuwsgierigheid, eigen initiatief en zelfstandigheid getoond in planning, opzet, uitvoering en rapportage van het onderzoek.	
Toelichting toegekende score criterium 9:				

Cijferbepaling:

- ☐ De ontvankelijkheidseisen zijn niet in orde en/of er is niet voldaan aan één of meerdere knock-out criteria: onvoldoende, eindcijfer 1.
- ☐ De ontvankelijkheidseisen zijn in orde en de knock-out criteria zijn voldaan: het eindcijfer wordt berekend door alle toegekende punten (beroepsproduct en verantwoordingsverslag) bij elkaar op te tellen. Maximaal te behalen punten: 45. Er zijn 9 criteria waarop elk minimaal 1 en maximaal 5 punten te halen zijn. Cesuur: 27 punten zijn nodig voor een voldoende beoordeling met het cijfer 5,5. Zie de tabel hieronder voor de cijfertoekenning op basis van het aantal behaalde punten.

Totaal aantal punten behaald:

Cijfer:

Punten	9-10	11-12	13-14	15-16	17-18	19-20	21-22	23-24	25-26	27
Cijfer	1	1,5	2	2,5	3	3,5	4	4,5	5	5,5

Punten	28-29	30-31	32-33	34-35	36-37	38-39	40-41	42-43	44-45
Cijfer	6	6,5	7	7,5	8	8,5	9	9,5	10

Ruimte voor toelichting:

Handtekening en datum E2:

Eindcijfer: